

SAKARYA

EKİM / KASIM / ARALIK
YIL:2009 / SAYI: 34

TİCARET BORSASI

SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

Geleceğin
Yakıtı
Biyogaz

Genetiği
Değiştirilmiş
Organizmalar

R. Hisarcıkloğlu'nun
Büyük
Başarısı

Kalkınma Ajansları,
Düzyey 1 ve Düzyey 2
Bölgeleri

Köylülerin gözüyle görebilecekleri,

çalışmaları için örnek tutacakları, verimli, modern,
uygulamalı tarım merkezleri kurmak gereklidir.

Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi
Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cahit KILIÇ
e-mail: sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür
Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
İsmail KAŞ

Yayın Kurulu
Adem SARI
Ahmet ERKAN

Yayına Hazırlayan
Zümran CEBECİ

Basım Yeri ve Grafik Tasarım
YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası Tekeler Mevkii 54200 Adapazarı / SAKARYA Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr e-mail: sakarya@stb.org.tr - basin@stb.org.tr

Yönetim Kurulu Başkanı
Cahit KILIÇ

Başkandan

Tarihteki bütün büyük medeniyetler, toprağı işlemeye bağılı olarak gelişti. Tarihsel süreç boyunca medeniyetin seviyesini tayin eden insan-toprak ilişkisi, günümüzde de en etkili şekliyle belirleyici olmaya devam etmekte. Gelişebilmenin temel anahtarı da gelişmiş bir kırsal alana sahip olmakla gerçekleşmektedir.

Ülkemizde Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren gerçekleştirilen kalkınma modelleri bütün iyi niyetlere rağmen istenen kırsal dönüşümü sağlamaya yetmemiştir. Türkiye'nin içinde bulunduğu yeni süreçte; kırsal kalkınmaya yönelik sürdürülebilir ve sonucu gözlenebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Kırsalda yaşayan insanların yaşam koşullarının iyileştirilmesi, bireylerin kendi öz güçlerini keşfetmesi, doğal kaynakların korunarak kullanılması, kırsal ve tarımsal sanayinin kırsaldaki insanların daha fazla yararlanabilecekleri biçimde geliştirilmesi olarak tanımlanan Kırsal kalkınma, kent-kır arasındaki sosyokültürel ve ekonomik farklılıkların dengeye kavuşturulmasını, kırsal nüfusu yerinde kalkındırmayı amaçlayan politik bir tercihtir.

Halen nüfusunun 1/3'ünün kırsal alanda yaşadığı ve tarım sektöründe istihdam edildiği ülkemizde kırsal kalkınma büyük önem taşımaktadır. Kırsal alanda yaşayan ve çoğunlukla da tarım ile uğraşan insanların refah içinde yaşamaları kırsal kalkınma politika ve uygulamaları ile olasıdır. Tarımsal katma değerden daha fazla pay alma, eğitim, sağlık, altyapı ve kaynaklara erişim gibi kalkınma araçlarının kırsala ulaştırılması ve yaygınlaştırılması ile kırsalda da kalkınma gerçekleşebilecek ve refah düzeyi artabilecektir. Böylece dengeli kalkınma, yerinde kalkınma, kırsal refah da gerçekleşebilecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle yakın gelecekte kırsal kalkınmayı tamamlamış ülkemizde refah içinde yaşayan insanlar görmek dileğiyle.

Bu sayımızda

sayfa

01

Başkandan
S.T.B. Yönetim Kurulu Başkanı
Cahit KILIÇ

sayfa

03

S.T.B. Meclis Başkanı Ahmet GÜZ
"Bölgesel Planlama Teşkilatı olarak
Kırsal Kalkınma Ajansları ve Marka"

sayfa

04

Geleceğin Yatığı
BİYOGAZ

sayfa

10

ATB Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı
Mikrobiyoloji Bölümü
Akredite Oldu

sayfa

12

GDO
(Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar)

sayfa

18

Borsamızdan Haberler

sayfa

23

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenme Prog. 5. Etap Sona Erdi.
Kalkınma Ajansları
AB Kırsal Kalkınma ve Ülkemizdeki Uygulamalar
Gölkent Akgöl İliği Bekliyor
Tarım Bakanlığı'ndan 8 Dev Adım.

Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı
Ahmet GÜZ

Bölgesel Planlama Teşkilatı Olarak Kalkınma Ajansları ve Marmara Kalkınma Ajansı

Y

ürürlükte olan 8. Beş Yıllık Kalkınma Planının en öncelikli konularından biriside “Yerel ve Bölgesel Gelişme”dir. Bu planda temel amaç “insanımızın hak ettiği yaşam düzeyinin sağlanması amacıyla gelir dağılımının düzeltilmesi, yoksullukla mücadele ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması” olarak açıklanmıştır.

Ülkemizde bölgeler arası gelişmişlik farklarının dengeli bir yapıya kavuşturulması, bölgesel ve yerel kalkınmanın hızlandırılması ve sürdürülebilir dengeli bir gelişmenin sağlanması için çeşitli politikalar ve araçlar uygulanmış ancak bunlardan beklenen ölçüde verim alınmamıştır. Ülkemizin en yüksek gelire sahip ili Kocaeli ile en düşük gelire sahip Ağrı ili arasında yaklaşık 10 kata varan bir fark bulunmaktadır.

Bölgesel farklılıkları azaltmak ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak üzere bir ulusal ve sosyal uyum politikasının geliştirilmesi ve bölgesel kalkınmayı yürütecek idari yapıların güçlendirilmesi ile bölgesel kalkınma planlarını uygulamak üzere Kalkınma Ajansları ülkemizde de 90’lı yıllardan itibaren tartışılmaya başlandı.

Kalkınma Ajansları, başta AB üyesi ülkeler ve ABD olmak üzere birçok gelişmiş ülkede uygulanmış ve halen de uygulanmaya devam etmektedir. Özellikle Avrupa’da AB yapısal fonlarının da desteğiyle bazı bölgelerin geliştirilmesinde asli rol üstlenmiştir. Günümüzde Avrupa ülkelerinde mevcut 200’ü aşkın kalkınma ajansı ulusal ve uluslar arası düzeyde faaliyet göstermektedir.

Bugüne kadar Türkiye’de her şey merkezi planlamayla yürütüldü. Ama artık bu durumun daha fazla devam etmeyeceği gerçeğinden hareketle Türkiye 26 bölgeye ayrıldı ve 26 bölgede kalkınma ajansları kuruldu. Bizler Kocaeli, Yalova, Sakarya, Düzce ve Bolu illerinin katılımıyla oluşturduğumuz MARKA (Marmara Kalkınma Ajansı) olarak metropollere, gelişmiş pazarlara ve nüfus yoğunluğuna sahip bölgelere çok yakınız. Yapılması gereken Kocaeli, Yalova, Sakarya, Düzce ve Bolu illerinin güçlü ve zayıf yönlerini tespit edip hedef sektörleri planlayarak belirlenen hedeflere ilerlemektir.

Kalkınma Ajansları ile, Türkiye’de yerel yönetimlerin üzerine bir de bölgesel yapılanma oturtuluyor. Bu ajansa belli bir kaynak aktarılacak. Bizde Sakarya olarak etkin projelerde bu kaynakları ilimize aktarmaya çalışacağız. Bölgesel kalkınma ajansının en önemli işlevi AB fonlarını yapılan iyi projeler sayesinde bölgemize dolayısıyla da ilimize getirmek olacaktır. Unutmayalım ki Türkiye olarak AB fonlarına para aktarıyoruz. Ancak iyi projeler yapmadığımız için bu fonlardan en az faydalanan ülke yine Türkiye olmaktadır. Kurulan Marmara Kalkınma Ajansı bünyesinde istihdam edilecek profesyonel ekip sayesinde bu fonlardan faydalanabilecek nitelikte projeler üretebileceğiz.

Ekonomik büyümesini hızlandırmış, istihdamını arttırmış ve gelir düzeyini iyileştirmiş, girişimcilik potansiyeli yükselmiş bir Sakarya dileğiyle...

Geleceğin yakıtı

insanoğlunun çok süratli bir şekilde artan ihtiyaçlarına cevap veren sosyal ve endüstriyel gelişmeler, beraberinde bazı problemleri de getirmişlerdir. Bunların içinde çevre kirlenmesi, kamuoyunu en çok etkileyen konu olmuştur.

Başlangıçta hızlı şehirleşme ve endüstriyel gelişmelerin sebep olduğu yerel problemler olarak değerlendirilen çevre sorunu, günümüzde akarsu, göl ve denizlerde atıkların oluşturduğu kirlenme, egzoz gazlarının yol açtığı atmosfer kirlenmesi ve asit yağmurları, toprak erozyonu, tarımsal ilaçların toprak ve yeraltı sularını etkilemesi, tabiatın tahrip edilmesi sonucu ortaya çıkan iklim değişiklikleri gibi tüm dünyaya mal olmuş ekolojik problemler olarak görülmektedir.

Gelişen teknoloji ve nüfusla birlikte artan enerji ihtiyacı yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanmadığı takdirde dünyamızı daha yaşanılır bir hale getirmek ve gelecek nesillere daha güzel yarınlara bırakabilmek her geçen gün dahada güçleşecektir. İşte bu noktada doğanın kendi içinde bulunan, atıkları yok ederek enerji üretme imkanı devreye girerek bizi yarınlarmız için ümitlendirmektedir. "Geleceğin yakıtı" olarak da adlandırılan bu enerji kaynağı biyogazdır.

BİYOĞAZ NEDİR?

Biyogaz başta hayvan gübreleri ve bitki artıkları olmak üzere, her türlü organik materyalin havasız koşullarda fermentasyonu sonucu elde edilen,

bileşiminde metan ve karbondioksit gazı bulunan bir gaz karışımıdır. Isı değeri yüksek bir enerji kaynağıdır.

Biyogaz dendiğinde sadece akla enerjinin gelmesi yanlış değerlendirmelere neden olmaktadır. Tarımsal üretimle uğraşanlar ve ülke ekonomisi açısından biyogazın asıl önemi, biyogaz üretimi sonucunda fermente olmuş değerli bir organik gübrenin elde edilmesidir.

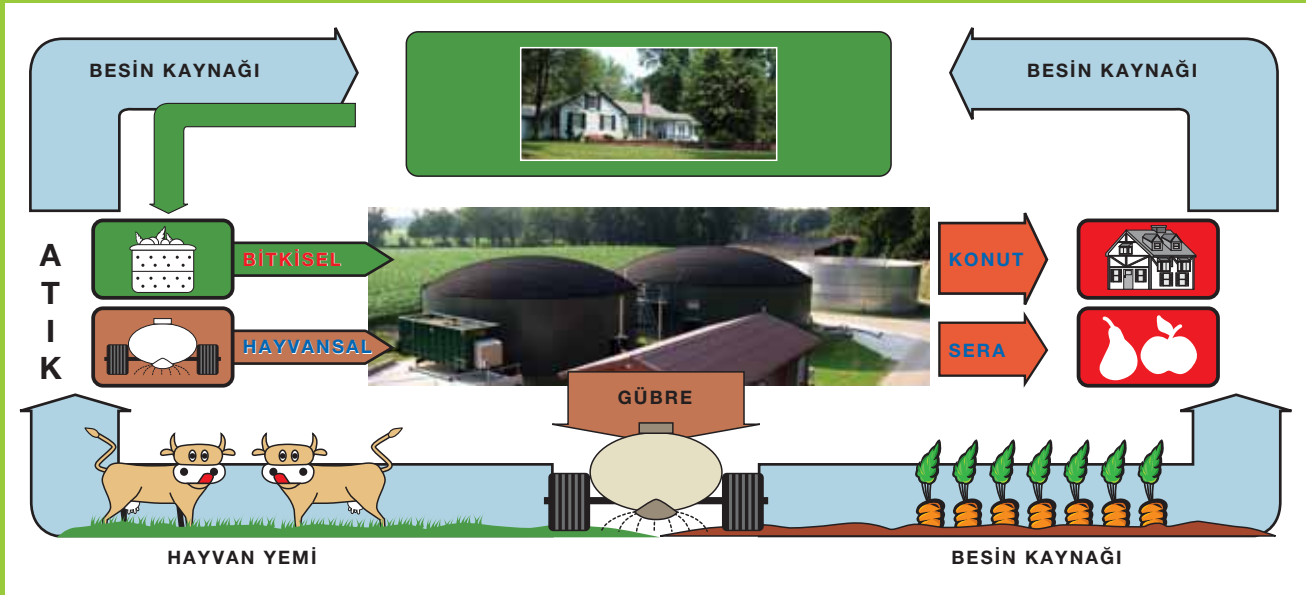
Biyogaz uygulamaları sonucunda temiz bir çevreye sahip olunmakta ve gübrelerle yayılan hastalıklar en aza indirilerek çevre sağlığına olumlu etkiler sağlanmaktadır.

Bu nedenle biyogazı bir bütün olarak düşünmek, hiç tükenmeyecek bir kaynak olarak göz önüne almak, biyogaz konusunda yapılacak çalışmalarını organize etmek ülke ekonomisi açısından önem taşımaktadır.

BİYOĞAZ ÜRETİMİNİ ETKİLEYEN TEMEL KRİTERLER

Biyogaz tesislerinde hayvan cinsi, sayısı ve gübre toplama tekniği biyogaz tesisinin boyutlandırılmasını etkiler. Biyogaz tesislerinde hayvan gübreleri reaktörlere yarı sıvı halde verilir. Besi maddesi için de katı madde konsantrasyonu %5-12 arasında değişir.

Biyoreaktörlere verilecek hayvan gübresindeki katı madde miktarı %5'den büyük olmamalıdır. %20'den fazla katı madde içeren hayvan gübresini seyreletmeden biyoreaktöre vermek sakıncalıdır.

Oluşan biyogaz sürekli olarak kullanılacaksa gaz depolama bölümü 24 saat biyogazı depolayacak kapasitede olmalıdır.

Biyogaz üretiminde kullanılabilecek atıklar

Hayvansal Atıklar: Sığır, at, koyun, tavuk gibi hayvanların gübreleri, insan dışkısı, mezbaha atıkları ve hayvansal ürünlerin işlenmesi sırasında ortaya çıkan atıklar.

Bitkisel Atıklar: İnce kıyılmış sap, saman, mısır artıkları, şeker pancarı yaprakları gibi bitkilerin işlenmeyen kısımları ile bitkisel ürünlerin işlenmesi sırasında ortaya çıkan atıklar.

Biyogaz üretiminde hayvansal ve bitkisel atıklar tek başına kullanılabileceği gibi belli esaslar doğrultusunda karıştırılarak da kullanılabilir.

BİYOGAZ ÜRETİMİNİN YARARLARI

Ülkemizde hayvansal ve bitkisel atıklar, çoğunlukla ya doğrudan doğruya yakılmakta veya tarım topraklarına gübre olarak verilmektedir. Ancak atıkların yakılarak ısı üretiminde kullanılması daha yaygın olarak görülmektedir. Bu şekilde istenilen özellikte ısı üretilmediği gibi, ısı üretiminden sonra atıkların gübre olarak kullanılması da mümkün olmamaktadır. Biyogaz teknolojisi ise organik kökenli atıklardan hem enerji elde edilmesine hem de atıkların toprağa kazandırılmasına imkan vermektedir.

1 m³ biyogazla yapılabilenler ;

- 6 saat 60-100 watt'lık lambaya çalışır halde tutmak,
- 5-6 kişilik bir aile için 3 öğün yemek pişirmek,
- 0.7 kg benzine eşdeğer kalori elde etmek,
- Bir beygir gücündeki motoru 2 saat çalıştırmak,
- 1.25 kWh elektrik enerjisi elde etmek mümkündür.
- Biyogaz temiz ve ısı değeri yüksek bir enerji kaynağıdır.
- Biyogaz üretiminden sonra atıklar yok olmamakta üstelik çok daha değerli bir gübre haline dönüşmektedir
- Biyogaz üretimi sonucu hayvan gübresinde bulunabilecek yabancı ot tohumları çimlenme özelliğini kaybetmektedir.
- Biyogaz özellikle kırsal kesimde çevre sağlığını olumlu etkilemektedir. Çünkü; biyogaz üretimi sonucunda hayvan gübresinin kokusu hissedilmeyecek ölçüde yok olmaktadır. Ayrıca gübrelerden kaynaklanan insan sağlığını tehdit eden hastalık etmenleri büyük oranda etkinliğini kaybetmektedir.

BIYOGAZIN KULLANIM ALANLARI

Biyogaz, çok yönlü bir enerji kaynağı olarak doğrudan ısıtma ve aydınlatma amacıyla kullanıldığı gibi, elektrik enerjisine ve mekanik enerjiye çevrilmesi de mümkün olmaktadır.

Biyogazın ısıtmada kullanımı

Biyogazın yanma özelliği bileşiminde bulunan metan (CH_4) gazından ileri gelmektedir. Biyogaz, hava ile yaklaşık 1/7 oranında karıştığı zaman tam yanma gerçekleşmektedir. Isıtma amacıyla gaz yakıtlarla çalışan fırın ve ocaklardan yararlanılabileceği gibi termosifon ve şofbenler de biyogazla çalıştırılarak kullanılabilir.

Biyogaz, sıvılaştırılmış petrol gazı ile çalışan sobaların meme çaplarında basınç ayarlaması yapılarak kolaylıkla kullanılabilir. Biyogaz sobalarda kullanıldığında bünyesinde bulunan hidrojen sülfür (H_2S) gazının yanmadan ortama yayılmasını önlemek üzere bir baca sistemi gerekli olmaktadır. Bu nedenle, daha sağlıklı bir ısınma için kalorifer sistemleri tercih edilmektedir.

Biyogazın aydınlatmada kullanımı

Biyogaz, hem doğrudan yanma ile hem de elektrik enerjisine çevrilerek de aydınlatmada kullanılabilir.

Biyogazın doğrudan aydınlatmada kullanımında sıvılaştırılmış petrol gazları ile çalışan lambalardan yararlanılmaktadır. Bu sistemde aydınlatma alevini arttırmak üzere amyant gömlek ve cam fanus kullanılmaktadır. Cam fanus ışığı sabitleştirdiği gibi çıkan ısıyı geri vererek alevin daha fazla olmasını sağlamaktadır.

Biyogazın motorlarda kullanımı

Biyogaz, benzinle çalışan motorlarda hiçbir katkı maddesine gerek kalmadan doğrudan kullanılabilir. Biyogazın içeriğindeki metan gazı saflaştırılarak kullanılabilir.

Dizel motorlarda kullanılması durumunda belirli oranda (% 18-20) motorin ile karıştırılması gerekir.

Çevreci Teknoloji Biyogaz

BIYOGAZ TESİSLERİNİN TASARIMI

Biyogaz üretimi iki ayrı yöntemle gerçekleşir.

Kesik besleme yöntemi: Tesis hayvansal ve/veya bitkisel atıklarla doldurulmakta ve alıkoyma - bekleme süresi kadar beklenmektedir. Bu süre sonunda tesis tamamen boşaltılmakta ve işlem sürekli tekrarlanarak gaz üretimi sağlanmaktadır.

Sürekli besleme yöntemi: Tesis hayvansal ve/veya bitkisel atıklarla doldurulmakta ve alıkoyma süresi kadar beklenmektedir.

Daha sonra biyogaz üretim tankının (fermantör) sıcaklığına bağlı olarak günlük beslemelere geçilmekte ve sürekli gaz üretimi sağlanmaktadır.

Biyogaz Tesislerinin Kapasitelendirilmesi

Biyogaz tesisleri projelendirilirken öncelikle kapasitenin tespiti gerekmektedir. Bunun için tesiste, sadece hayvan gübresi kullanılacaksa; günlük ortaya çıkan gübre miktarı, hayvanların beslenme şekilleri ve gübrelerin katı madde miktarları bilinmelidir.

Günlük ortaya çıkan gübre miktarı:

Hayvanların gübre verimleri cinslerine göre değişik miktarlarda olabilmektedir. Gübre miktarının hesabında; büyükbaş hayvanlar için 10-20 kg (yaş)/gün gübre verimi kabul edilebileceği gibi canlı ağırlığın %5-6'sı da günlük gübre miktarına esas alınabilir.

Aynı şekilde koyun ve keçi için 2 kg (yaş)/gün veya canlı ağırlığın %4-5'i günlük gübre üretimi olarak kabul edilir. Tavuk için günlük gübre üretimi ise 0.08-0.1 kg (yaş)/gün veya canlı ağırlığın %3-4'üdür.

Hayvanların beslenme şekilleri:

Hayvanların mera da veya ahırda beslenmeleri günlük gübre üretimini etkiler.

Gübrelerin katı madde oranları: Optimum biyogaz oluşumu için tesis içi gübre - su karışımının katı madde oranının %7-9 olması gerekmektedir. Katı madde oranları; sığır gübresinin %15-20, tavuk gübresinin %30, koyun gübresinin ise %40 civarındadır.

Bilinmesi gereken diğer bir konu ise hayvan gübrelerinin değişik sıcaklıklarda optimum alıkoyma-bekleme süreleri ve biyogaz üretim miktarlarıdır.

20 büyükbaş hayvanı olan bir çiftçi ailesi için gerekli olan biyogaz tesisinin kapasite hesabı aşağıda verilmiştir;

Kabuller:

Fermantör sıcaklığı : 30°C

Üretilen gübre miktarı : 10 kg

(yaş)/gün/hayvan

Gübrenin katı madde oranı : %20

Alıkoyma-bekleme süresi : 30 gün

Gübrenin yoğunluğu : 975 kg/m³

Günlük gübre üretimi : 20x10 = 200 kg
(ağırlık olarak) 200/975 = 0.205 m³ (hacim olarak)

Tesise günlük beslemede verilecek su miktarı:
200 kg (%10 katı maddenin sağlanması için gerekli su miktarı)

Tesisin hacmi : 200 x 2 x 30 /1000 = 12 m³

12 m³ kapasiteli bir biyogaz tesisinden yukarıda belirtilen koşullarda günlük elde edilebilecek biyogaz miktarı 6-7 m³ civarındadır.

Bu hesabi tavuk gübresi için yaptığımız takdirde, yine tesisi 30 °C'de çalıştırdığımızı kabul edersek, 12 m³ kapasiteli bir tesis için gerekli olan tavuk sayısı yaklaşık 2000'dir ve bu tesisten günde 14-15 m³ biyogaz elde edilebilir.

Kabuller:

Fermantör sıcaklığı : 30°C,

Gübrelerin katı madde oranı: Büyükbaş hayvan için 15 kg (yaş)/gün, tavuk için 0.08 kg (yaş)/gün

Alıkoyma - bekleme süresi: Büyükbaş hayvan için 30 gün, tavuk için 24 gün.

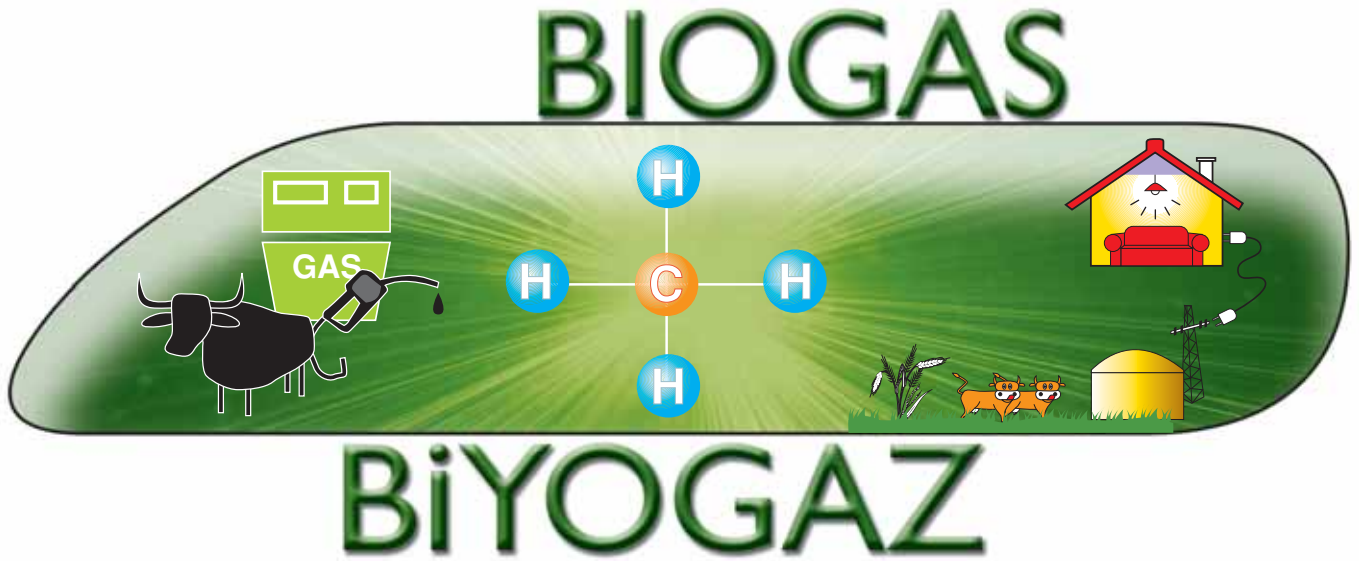
Biyogaz tesislerinin tasarımında ele alınması gereken diğer konular ise;

- Tesisin kurulacağı yerin seçimi ,
- Tesis inşaatı, tesisin yalıtımı,
- Tesisin ısıtılması, tesisin işletme koşulları,
- Biyogazın depolanması ve dağıtımı,
- Biyogazın taşınması,
- Biyogaz kullanım araçlarının belirlenmesi,
- Tesisten çıkan biyogübrenin depolanması, tarlaya taşınması ve dağıtımı gibi esaslarının önceden ortaya konmasıdır.

Biyogaz tesislerinden çıkan gübre (fermente gübre) sıvı formdadır.

Fermente gübre

- Tarlaya sıvı formda uygulanabilir.
- Granül haline getirilebilir.
- Beton veya toprak havuzlarda doğal kurumaya bırakılabilir.

Kaynak:

Tarım Bakanlığı Köy İşleri Bakanlığı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Ankara Araştırma Enstitüsü

HİSARCİKLİOĞLU'NUN Büyük Başarısı

“R.Hisarcıklıoğlu Avrupa İş Dünyasının
1'inci Başkan Yardımcısı Oldu.”

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, 19 milyon işletmeyi ve 22 trilyon dolarlık ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) seçimlerinde Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığı'na seçildi.

Türkiye'de yaklaşık 1.3 milyon işletmeyi temsil eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa'daki 2 bin Oda, 19 milyon işletme ve 22 trilyon dolarlık bir ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) Başkanlık Divanına ve 1'inci Başkan Yardımcılığına seçildi.

2001'de TOBB Başkanı olduğu andan itibaren Eurochambres'in zirvesine çıkmak için çalışmaya başlayan ve sonuçlanan seçimden önce 22 ülkeyi kapsayan propaganda çalışması başlatan Hisarcıklıoğlu Eurochambres tarihinde ilk kez "AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi" olarak bu koltuklara oturacak.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 45 ülkenin ulusal odalar birliklerinin üye olduğu Eurochambres seçimlerinde oy kullanan 40 ülkeden 35'ini desteğiyle kullanılan 88 oyun 76'sını almayı başardı.

Sakarya Ticaret Borsası olarak başarıyı kendine ilke edinmiş Başkanımızı canı gönülden kutlar çalışmalarında başarılarının devamını dileriz.

Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı
Yönetim Kurulu Başkanı STB Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet ERKAN

Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Mikrobiyoloji Bölümü Akredite Oldu

Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Yönetim Kurulu Başkanı ve Borsamız Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Erkan dergimize kurulduğu günden bu güne laboratuvarın değerlendirmesini yaptı.

Adapazarı'nın fındık bakımından dünyanın en zengin şehirlerinden biri olması ve her yıl Türkiye'den ihracatı yapılan yaklaşık 250.000 ton fındığın 55.000 tonunun Adapazarı'nda yetiştirilerek Adapazarı'lı ihracatçılar tarafından ihracatının yapılması bu laboratuvarı Adapazarı için olmazsa olmaz hale getirmiştir.

Bunun sonucu olarak Adapazarı Ticaret Borsası Yönetim Kurulu kendi faaliyet alanlarından tamamen bağımsız olarak ATB Laboratuvar Hizmetleri Ticaret ve Sanayi A.Ş. bünyesinde faaliyet gösteren, Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı'nı kurmaya karar vermişlerdir.

Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı, T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Koruma

ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nden 07/07/2006 tarihinde Kuruluş İzin Belgesini; 04/08/2006 tarihinde de Çalışma İzin Belgesini alarak faaliyetlerine başlamıştır.

Laboratuvarımız, T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün, "Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik"e bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir.

2006 yılında aflatoksin analizi ile hizmet vermeye başlamış olan laboratuvarımız müşterilerinin diğer analiz gereksinimlerini karşılamak amacıyla, 2008 yılında kimya ve mikrobiyoloji laboratuvarlarını kurarak analiz hacmini genişletmiş ve Sakarya'nın gıda analizi ihtiyacını karşılayan ilk Gıda Kontrol Laboratuvarı olmuştur.

Laboratuvarımız en yeni teknolojiye sahip cihazlar ile donatılmıştır. Deney çalışmalarını "TS EN . ISO/IEC 17025:2005 Deney ve Kalibrasyon laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar" standardına bağlı olarak gerçekleştirmektedir.

Bu standarda bağlı olarak Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından fındık, mısır ve yerfıstığında aflatoksin analizleri için 2007 yılında akredite olan laboratuvarımız mikrobiyolojik gıda analizleri (Toplam Aerobik Mezofilik Bakteri Sayımı, Toplam Koliform Sayımı, Toplam Maya ve Küf Sayımı, Salmonella spp.) için başvurmuş olduğu akreditasyon denetimini de Temmuz 2009 itibari ile başarıyla geçirmiştir.

Uluslararası geçerliliğini kanıtlamış olan laboratuvarımız ayrıca KOSGEB Kalite Geliştirme Destekçileri Tedarikçi Veri Tabanının da yer almaktadır.

Laboratuvarımızda fındık, yerfıstığı, antepfıstığı, ceviz, mısır, susam, kabak çekirdeği, ayçiçeği çekirdeği, baharat çeşitleri ve hububatlarda aflatoksin analizleri ile et ürünleri, süt ürünleri, tahıl ürünleri, bal ve baharat çeşitlerinde, meyve ve sebzelerde, şekerli gıdalarda kimyasal analizler yapılmakta, tüm gıda ürünlerinde mikrobiyolojik analizler gerçekleştirilmektedir.

Laboratuvarımızda gerçekleştirilen analizlerin tamamında uluslararası geçerliliği olan metodlar kullanılmaktadır. Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı, ATB Laboratuvar Hizmetleri Ticaret ve Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu ve Laboratuvar Müdürü tarafından yönetilmektedir. Teknik işlerde; 1 Gıda Mühendisi, 2 Kimyager, 2 Biyolog, 3 Gıda Teknikeri ve 1 Yardımcı Eleman olmak üzere toplam 9 personel görev yapmaktadır.

Deneyimli kadromuz ile Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı müşterilerinin analiz taleplerini, “TS EN ISO/IEC 17025:2005 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar” standardına uygun olarak en kısa sürede, en doğru, en hassas şekilde kaliteli ve tarafsızlık ilkesi içerisinde karşılayarak, müşterimizin memnuniyeti için çalışmaktadır.

Hediye ÖZMEN
ATB Laboratuvar Müdürü
Gıda Mühendisi

GDO NEDİR?

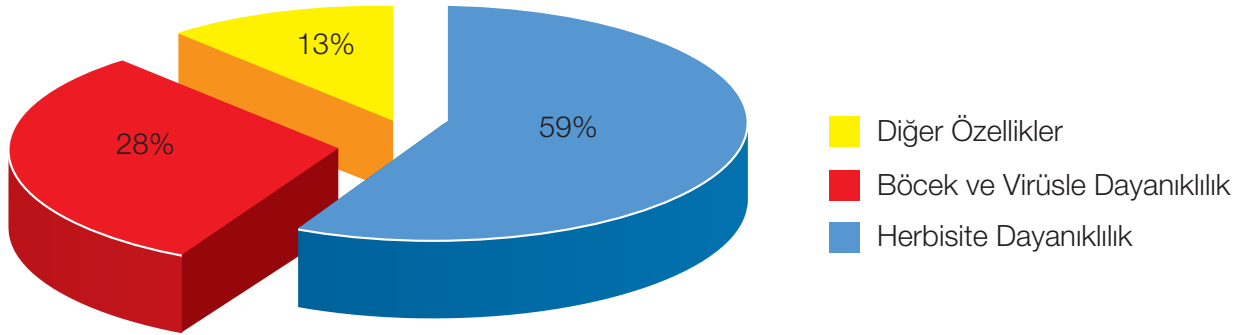
Genetik olarak değiştirilmiş organizmalar kısaca "GDO" olarak belirtilmektedir. GDO kelime anlamı olarak gen aktarımlı ürünler demektir. Başka bir ifade ile GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) genetik mühendisliği ile bir canlıya başka bir canlı türünden gen aktararak yeni bir canlı organizma yaratılması olarak tanımlanabilir. Gen aktarılan canlının DNA'sı değiştirilmekte ve canlı kendi türünde olmayan özellikler edinmektedir. Bir organizmanın genetik olarak modifiye edilmesi, o canlının DNA kodunun insan müdahalesi ile doğrudan değiştirilmesidir. Bu değişim genel olarak hedeflenen tek bir özellik için yapılmaktadır.

Örneğin, bir bitki çeşidinin herhangi bir hastalık veya zararlıya karşı dayanıksızlığı söz konusuysa, transgen teknolojisi ile istenen gene sahip bir mikroorganizma, bitki hatta hayvandan o geni alıp, üzerinde çalışılan bitkiye aktararak daha dayanıklı yeni çeşitler elde edilebilmesi olgusudur. Zararlılarla mücadele dışında, ürünün tadını ve görünümünü değiştirmek, taşıma ve depolamaya uygunluğunu arttırmak, besin değerini arttırmak amacıyla da gen transferi işlemi uygulanmaktadır.

Canlılar doğal süreçler içinde de değişikliğe uğrarlar. Bugün gıda olarak yediğimiz bitkilerin hemen hemen hepsi, insanların müdahalesi ile ya da doğal süreçler sonucu gelişerek, bugünkü özelliklerini kazanmış, çeşitlenmiş, zenginleşmiştir. Ancak bu değişiklikler aynı türün farklı çeşitleri arasında melezlenmeler ile oluşmuştur. Doğada farklı türler arası genetik alışveriş yoktur. Bilinen tek örnek at ve eşeğin çiftleşmesinden olan katırdır, ki o da kısır bir hayvandır, üreyemez.

GDO'LAR HAYATIMIZA NASIL GİRDİ?

Geçtiğimiz 20 yılda genetik bilimi çok ilerlemiş; Mendel teorileri üzerine kurulmuş olan klasik bitki ve hayvan ıslahı tekniklerinin yavaş, pahalı olması ve çoğu durumda amaçlanan genetik ilerlemenin eskisine göre daha zor olması araştırmacıları yeni arayışlara yöneltmiştir. Genetik bilimindeki gelişme, araştırmacıların; "canlıların genetik yapısını, konvansiyonel ıslah yöntemleri ile uzun sürede değiştireceğimize, direkt DNA'ya ulaşıp değiştirebilir miyiz?" sorusunu sormalarına yol açmış ve bu noktadan sonra genetik olarak değiştirilmiş organizmalardan söz edilmeye başlanmıştır.

Şekil 1 - GDO ürünlere aktarılan özelliklerin gruplandırılması .

GDO'lu ürünlere aktarılan özellikleri 3 grup altında topladığımız zaman genel olarak en fazla aktarılan özelliğin herbisite dayanıklılık (%59) olduğunu görmekteyiz. %28 oranında böcek ve virüse dayanıklılık özelliği kazandırılan ürünler olduğu halde kaliteye yönelik özelliklerin aktarılması %13 gibi düşük bir seviyede kalmıştır.

Başlangıçta hastalık ve zararlılara dayanıklı olduğu için tek tip ürün yetiştirmeye ikna edilen çiftçi her yıl kısır tohumlar almaya ve bu tohumların büyüüp gelişmesi için gerekli ilaçları kullanmaya bağımlı oldu. Ancak gerek tek tip ürün yetiştirmek gerekse bu GDO'lu ürünlerin kontrol edilemeyen bir biçimde doğaya yayılması biyolojik çeşitlilik açısından çok ciddi tehditlere yol açmıştır.

GDO'LARIN TEHDİT VE RİSKLERİ

1. Biyolojik Çeşitlilik, Tarımsal Biyoçeşitlilik ve Doğal Dengeye Etkileri.

Yerel türler tehdit altında. Yaşam bir bütündür ve gen halkalarındaki en küçük bir değişiklik beslenme zinciri yoluyla bütündeki diğer parçaları da etkiler. Sonuçta insan, hayvan, bitki, mikroorganizmalarda yapılan her bir değişiklik bütünün bir diğer parçası olan tarımsal biyoçeşitliliği, yani sağlıklı beslenmenin temeli olan gıda çeşitliliğini de etkileyecektir.

Modern tarım yöntemlerinin yol açtığı etkiler yüzünden zaten yeteri kadar azalmış olan çeşitler (Asya'da 140 bin çeşit pirinçten 6'sı, burada pirinç ekilen toprakların yüzde 70'ini kaplıyor) GDO'nun tehdidi altına girmektedir. Çünkü GDO'ların aktarılmış genleri, çevresinde geleneksel yöntemlerle üretilen ürünlere de geçebilmektedir.

Arılar, kuşlar, böcekler ve rüzgar gibi tozlaşmayı sağlayan etkenler GDO'lu polenleri alıp komşu tarlalara taşıyabilmekte, komşu tarlaya bulaşan genler oradaki üründe de genetik değişikliğe neden olabilmektedir.

"Gen kaçıışı" adı verilen bu bulaşma sonucunda yaşamın sürdürülebilirliği açısından çok büyük önem taşıyan bitkiler giderek tek tipleşmekte, doğal çeşitlilik azalmaktadır. Böylece milyonlarca yılda oluşan türler 5-10 yıllık bir sürede yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmakta ve yeni oluşan deli bitki türleri ortaya çıkabilmektedir. Bu yüzden GDO yeryüzündeki milyonlarca canlı türün varlığını tehdit ve eko sistemi tahrip etmektedir.

Bir kez gen aktarımı başlamışsa, değişmiş ürünün genetiğinin değiştirilmemiş ürünlere bulaşması ileriki nesillere de aktarılacağından önlenemez hale gelmektedir. Böylece hasarlı olan ürünler çeşitli yollarla yayılarak, orijinal (yerel) türlerin yok olmasına neden olmakta ve türlerin doğal yapılarında sapmalar meydana gelebilmektedir.

Türkiye'deki 11 bin bitki türünden alt sınıflandırma birimleriyle birlikte yaklaşık 3700'ü dünyanın başka hiçbir yerinde bulunmamaktadır. Türkiye biyolojik zenginlik ve endemik (sadece o yörede bulunan) bitki türleri açısından çok zengin olması nedeniyle tür çeşitliliğini tehdit eden GDO'lar konusunda önlem alınması sadece Türkiye için değil dünyanın biyolojik mirasının gelecek nesillere taşınabilmesi açısından hayati bir önem taşımaktadır. Tarımsal biyolojik çeşitlilik açısından Anadolu çok önemlidir. Çünkü buğday, arpa, yulaf, nohut gibi günümüzde dünya nüfusunun çok büyük bir kısmının gıdası haline gelmiş bir çok ürünün gen merkezi de bu topraklardır.

Böcekler Ölüyor!

Yararlı böcekler yok oluyor: Zararlı böceklerle karşı dayanıklı olmalarını sağlamak için bazı bitkilere aktarılan toksin (zehir) karakterli genler o böcekleri yiyerek beslenen yararlı böcek türlerinin de yok olmasına neden olabiliyor.

(Glifosat içerikli yabani otların Uğur böceği gibi yararlı böceklerle öldürücü etki yaptığı bilinmektedir. Steinbrecher 1996).

Yabani Otlarla Mücadele Zorlaşıyor: Yabani otlara dayanıklılık geni aktarılmış bir bitkinin değiştirilmiş genlerinin rüzgar, kuş, arı gibi etkenlerle başka bitkilere bulaşması sonucunda bu geni alan yabani otlar savaşılması güç bir şekilde çoğalmaktadır.

2. İnsan Ve Hayvan Sağlığına Etkileri

Alerjik reaksiyonlar: Uzmanlar hastalıklara ve böceklerle direnç gösteren genetiği değiştirilmiş bitkilerin diğer bitkilerden daha yüksek bir alerjik potansiyele sahip olabileceğine dikkat çekmektedir. Alerjenler, genetik mühendisliği yoluyla bireylerin güvenli olduğunu düşündükleri için tüketmekte sakınca görmedikleri besinlere de aktarılabilir. Bu durumda birey alerjeni taşıdığını bilmediği, genleriyle oynanmış ürünü tüketerek bilmeden kendini riske atmaktadır. Alerjik reaksiyonların sık olmasa da ölümcül alerjik reaksiyona bağlı ölüm riski taşıdığı göz önüne alınırsa olası tehdidin boyutu daha iyi anlaşılabilir.

Toksik (zehirleyici) etkiler: Araştırmalar genetik yapısı değiştirilmiş patateslerin fareler için toksik etki yarattığını bağışıklık sisteminde bozukluklar, viral enfeksiyonlar gibi birçok etkileri olduğunu ortaya koymaktadır.

(1980'lerin sonlarında bir Japon firması triptofan adlı aminoasidi bir bakteriye ürettirerek besin takviyesi olarak ABD'de satışa sundu. Aylar içinde ürünü kullanan kişilerde sinir sistemini etkileyen kas ağrıları ve kandaki bazı hücrelerin sayısında artış ile seyreden eozinofili-miyalji sendromu ortaya çıktı. Bu sorunları yaşayan 1500 kişide kalıcı hasar meydana geldi. 37 hasta yaşamını yitirdi. - Mayeno ve Gleich 1994. Yapılan incelemeler sonucunda genleri değiştirilmiş bakterideki artmış triptofan üretiminin toksik (zehirli) bir yan ürün oluşumuna yol açtığı ve sendromun ürünün içerdiği toksik madde nedeniyle ortaya çıktığı anlaşıldı)

Antibiyotiklere karşı dayanıklılık oluşturmaları:

Genetiği değiştirilmiş ürünlerin üretimi sırasında belirteç gen olarak kullanılan antibiyotik direnç genlerinin en büyük tehlikesi, ortamda bulunan bakteriler aracılığıyla yayılmasıdır. Antibiyotik direnç genlerinin hastalık yapan mikroorganizmalara geçişi, bu bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların kontrol altına alınmasını güçleştirmekte bunun sonucunda antibiyotiklerin etkisiz olması böylece hastalık nedeni ile kullanılan ilaçların fayda vermemesi durumu ortaya çıkmaktadır.

Sağlıksız beslenme ve yol açtığı sorunlar:

Sadece en verimli ve dayanıklı birkaç türün yetiştirilmesine yol açan GDO'ların yarattığı en büyük tehlikelerden biri de gen çeşitliliğinin yok olmasıyla birlikte insanları tek tip gıda almak zorunda bırakıyor olmasıdır. Tek tip gıdalar insanların sağlıklı ve dengeli beslenmelerini engelleyen en önemli etkenler arasındadır. Bu durumda tek tip gıdaya mahkum edilen yoksullar sağlığını yitirmekte maddi imkanı olanlar da gıda takviye malzemeleri, tedavi yöntem ve ilaçlarına büyük miktarda paralar harcamak zorunda kalmaktadır.

3.Sağlıksız Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler:

Diğer gen aktarılmış ürünlerin yanı sıra süt verimini artırmak için kullanılan RSBH (Rekombinant Sığır Büyüme Hormonu) uygulanan sığırlardan elde edilen sütün uzun vadedeki etkileri bilinmemektedir. Ancak araştırmalar RSBH uygulanan ineklerden elde edilen sütün düşük kaliteli ve protein içeriğinin doğal süte oranla az olduğunu göstermektedir. Bu sütler daha fazla bakteri içerdiği için daha çabuk bozulmaktadır.

4.Ekonomiye ve Üretime Etkisi

Genetik yapısı değiştirilen ürünlerin ekonomik olarak getirdiği en büyük sakıncalardan biri bu ürünlerin patent hakkının tüm dünyada birkaç çok uluslu şirketin elinde olmasıdır. Bu çalışmaları yapan şirketler en büyük kazançlarını patent bedeli tahsil ederek sağlamaktadır.

Çiftçi, terminatör (yok edici) genlerle kısırlaştırılan tohumları her yıl yeniden almak zorunda kalmakta, bu da çiftçiye çok uluslu tohum üreticisi şirketlere bağımlı kılmaktadır.

Hangi Ürünler GDO'lu olabilir.

Bugün dünyada genetiğiyle oynanmış pek çok ürün bulunmaktadır; Mısır, patates, domates, pirinç, soya, buğday, pamuk, kanola, kabak, balkabağı, ayçiçeği, yer fıstığı, bazı balık türleri, kolza kasava, papaya gibi. Bunların dışında çalışmaların devam ettiği ürünler ise: Muz, ahududu, çilek, kiraz, ananas, biber, kavun, karpuz gibi ürünlerdir.

Mısır ve soya genleriyle oynanmış bitkiler arasında ilk sıralarda yer aldığı için bu bitkilerden üretilen yan ürünlerin kullanıldığı bütün ürünler GDO'lu olma riski taşımaktadır. Mısır ve soyadan üretilen yağ, un, nişasta, glikoz şurubu, sakaroz, fruktoz içeren gıdalar günlük tüketim maddeleri arasında yer almaktadır.

Örneğin; Bisküvi, kraker kaplamalı çerezler, pudingler, bitkisel yağlar, bebek mamaları, şekerlemeler, çikolata ve gofretler, hazır çorbalar, mısır ve soyayı yem olarak tüketen tavuk ve benzeri hayvansal gıdalar ile pamuk GDO'lu olma riski taşıyan gıdaların başında gelmektedir.

Sadece mısırdan üretilen ve çeşitli gıdalarda "bileşen" veya katkı maddesi olarak kullanılan yan ürün sayısı 700'ü, soyadan üretilen türevlerinin sayısı ise 900'ü bulmaktadır. Yani bu yan ürünlerin içeriğinde kullanan her bir işlenmiş ürünün GDO'lu olma riski bulunmaktadır.

Yaz sebze ve meyveleri; Domates, salatalık, patlıcan, biber, kabak, taze fasulye, bezelye, bamya, semizotu, enginar, taze bakla, erik, kiraz, çilek, karpuz, kavun, kayısı, şeftali, nektarin, yaz armudu, yaz elması, ayva, incir, üzüm, kızılcık.

Kış sebze ve meyveleri; Lahana, ıspanak, karnabahar, pırasa, havuç, turp, pazı, brokoli, elma, muz, portakal, mandalina, greyfurt, kış armudu, kivi, domates yerine salça kullanımı gibi yazlık ürünler için kışın kullanılabilecek pek çok alternatif de mevcuttur.

Mevsimi dışında yetiştirilen sebze ve meyveler için hormon gen aktarımı ve benzeri doğal olmayan zorlama yöntemlerin kullanılma riski çok yüksektir. Doğal yöntemlerin (arılar, faydalı böcekler ya da zararlı böcek tuzakları) kullanılmadığı seralarda bu amaçla çok fazla tarım ilacı kullanılabileceğini de unutmamak gerekir.

Gıdaların yerel olanlar arasından seçilmesine özen gösterilmelidir. Halen Türkiye'ye GDO'lu ürünler için bir giriş yasağı ve kontrol bulunmadığından özellikle ABD ve Arjantin gibi dünyada en çok GDO üreten ülkelerden gelen ürünlerin GDO'lu olma riski çok yüksektir.

GIDA SEÇİMİNDE NELERE DİKKAT ETMELİ?

Türkiye'de hangi ürünlerin GDO'lu olduğu konusunda bir etiketleme olmadığından bu ürünleri dış görünüşünden ayırt etmek imkansızdır. Ancak tüketici olarak riski azaltabilecek bazı önlemler alınması mümkündür. Bir çok gıda genetik olarak değiştirilmiş yan ürünler içermektedir. Bu nedenle organik (Ekolojik/Biyolojik) ve tam gıdalar (özünden ayrılmamış ya da rafine işleminden geçirilmemiş) yemeye dikkat edilmeli ayrıca gıdaları mevsiminde yemeye özen gösterilmelidir.

GDO VE DÜNYADAKİ SON DURUM

Biyoteknoloji alanında dünyada son yirmi yılda yapılan uygulama ve araştırma konularına göz atıldığında, biyoteknolojinin özellikle sağlık, tarım, gıda sektörleri ile kimyasalların çevreye verdiği zararın giderilmesi için kullanıldığı görülmektedir. 2000 yılı itibarıyla, 150 milyar ABD Doları civarında bir pazar büyüklüğü olduğu kabul edilen biyoteknoloji ürünlerinden, tarım ve gıda sektörlerine dönük ürünlerin aldıkları pay, OECD verilerine göre, yaklaşık %23'tür.

Avrupa Birliği ülkeleri arasında biyoteknoloji konusunda yapılan araştırmalara en fazla sermaye yatıran ülkeler İngiltere, Almanya ve Fransa olarak sıralanabilecektir. Biyoteknoloji ürünleri pazarından, tarıma yönelik ürünlerin aldığı pay incelendiğinde ise, ABD'de yüzde 8, Avrupa'da ise yüzde 16 olduğu saptanmaktadır.

Türkiye'de Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından "Gıda Ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar Ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol Ve Denetimine Dair Yönetmelik" 26 Ekim 2009 'da yürürlüğe girmiş ve resmi gazetede yayınlanmıştır.

Yönetmelik gereği Türkiye' de GDO lu gıda veya yemin çevre, insan veya hayvan sağlığı açısından olumsuzluğunun tespiti daha çok gıda veya yem işletmecisine bırakılmıştır.

Ayrıca Tarım Bakanlığı 81 ildeki müdürlüklerine 30 Ekim 2009'da gönderdiği yazıda, 27 adet ürünün ve bunları içeren gıda ve yem maddeleri için GDO analizi yaptırılmasını, analiz sonucunda GDO tespit edilen ürünlerin ithalatına izin verilmemesi gerektiğini kaydetmiştir.

İthalat sırasında GDO analizi yaptırılması gereken ürünler şunlardır; Mısır - Soya - Kolza (kanola) - Patates - Pamuk ürünleri - Çeltik (pirinç) - Buğday - Ayçiçeği - Nohut - Mercimek - Tatlı patates - Manyok (tapyoka) - Muz - Elma - Papaya- Radika (karahindiba) - Balkabağı - Erik - Domates - Şeker kamışı - Bebe havucu - Tatlı biber - Şeker pancarı - Yonca - Marul - Sakız kabağı - Bakteri veya Maya.

Bu bağlamda özellikle ithal edilen genetik değişime uğramış ürünlerin ülkeye kabulü sırasında detaylı analizler yapabilecek kontrol laboratuvarlarının kurulması gerekmektedir. Buna göre yapılmış olan bu çalışma sürekli güncel tutularak ürünlere göre risk seviyeleri belirlenmeli, kontroller bu çerçevede yürütülerek etkinlikleri artırılmalıdır. Bütün bu hususların ışığında, "Ulusal Biyogüvenlik Yasası"nın bir an önce çıkarılması önemli bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Borsamızdan Adapazarı Şeker Fabrikasına Destek

Sakarya ili ekonomisi için önemli bir istihdam kaynağı olan Şeker Fabrikası kotasının 2010- 2011 yılı için Şeker Üst Kurulu tarafından bir önceki yıla göre yüzde 48 civarında azaltılıp, 31 bin tona düşürülerek eşi görülmemiş bir indirimle gidilmesi, profesyonel yönetim anlayışı ile zarar etmektan kurtulmuş, rekabet gücünü artıran ve milli ekonomimize ve Sakarya iline önemli katkılar sağlayan Adapazarı Şeker Fabrikası için büyük kayıptır.

Sakarya Ticaret Borsası olarak Adapazarı Şeker Fabrikasında 700 çalışan ve 7000 çiftçinin mağduriyetinin söz konusu olduğu böyle bir uygulamanın ilimiz için büyük haksızlık olduğuna inanmaktayız. Atatürk Şeker Fabrikalarının ülkeye sağlayacağı büyük faydayı çok iyi görmüş, Türkiye'nin kalkınma hamlesinde ona büyük yer vermişti, oysa şimdi yapılan bu uygulamayla var olma mücadelesi veren bir kurum kapatılma noktasına getirilerek binlerce insanın mağduriyetine sebep olmakta ve ilimiz ekonomisine sekte vurulmak istenmektedir.

Birlik ve beraberlik ruhu için Ticaret Borsası olarak Adapazarı Şeker Fabrikası için alınan bu kararın değiştirilmesi ve Kotanın bir an önce makul bir seviyeye çıkartılmasını talep ediyoruz. Bu konuda Adapazarı Şeker Fabrikasının mücadelesinin destekçisiyiz.

Bu amaçla Yönetim Kurulu Başkanı Cahit Kılıç, Başkan Yardımcısı Fikri Koç, Adem Sarı, Yönetim Kurulu Üyemiz Ahmet Erkan, Faruk Yenipazar, Cevdet Mete Şeker Fabrikasına destek ziyaretinde bulundular.

Ziyarette Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Aya ziyaretten son derece memnun olduklarını belirterek, yaptığı konuşmada Sakarya'daki çeşitli sivil toplum örgütleri ve kuruluşların çok fazla desteğini gördüklerini söyledi. "Sakarya ekonomisinin can damarı olan Şeker Fabrikasına destek, çığ gibi büyüyor. Bu konuda başta siyasi partilerimiz olmak üzere toplumun tüm kesimlerine teşekkür ediyorum. Böylesine devasa bir kuruluşun zarar görmesini halkımız asla kabul etmeyecektir" dedi.

TR-42 Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Toplantısı Sakarya'da Yapıldı.

Sakarya Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'nün Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova illeri görev yetki alanında bulunan "TR-42 Kalkınma Ajansı" kurularak faaliyete başlaması ile ilgili olarak Kalkınma Ajansı Bilgilendirme toplantısı yapıldı. Toplantıya Sakarya Kalkınma Ajansı Kurulu Üyeleri, kamu kurum ve kuruluşları temsilcileri, sivil toplum kuruluşu ve özel sektör temsilcileri ile birlikte Borsamızı temsilen Meclis Başkanı Ahmet Güz iştirak etti.

Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ahmet Güz: Kalkınma Ajanslarının bölgeleri çözüm üretmeye yönelttiğini belirterek, "Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak ve kaynakların yerinde etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla kurulan kalkınma ajanslarının etkili çözümler üretilerek yerel, bölgesel ve ülke kalkınmasına çok önemli etken olacağını belirtti, ayrıca Kalkınma ajansları kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini ve eşgüdümü geliştirecektir, her ilin de kendi yerel olanaklarını ve yerel farklılıklarını kullanmaları için çok önemli olacağını belirtti."

Sakarya Valisi Hüseyin Atak: "TR-42 Marmara Kalkınma Ajansı'nın bölgemizde kurulmasından kıvanç duyuyorum. Kalkınma ajansı, hem ilimizin kalkınması için hem de ülkemizin kalkınması için itici bir güç olacak ve büyük katkıda bulunacaktır. Ayrıca yatırımcılara yönelik her ile Yatırım Destek Ofisleri kurulacaktır. Ocak 2010 yılında Yatırım Destek Ofisi ilimize kurulması planlanıyor" dedi. Toplantının devamında bilgilendirme ve tanıtım sunumu yapılarak toplantı soru ve cevaplarla sona erdi.

Avrupa Birliği Uluslararası Fonlar Toplantısı Yapıldı.

TR-42 Doğu Marmara Kalkınma Ajansının Kalkınma Kurulu üyelerine yönelik Avrupa Birliği Uluslararası Fonlar toplantısı ilimizde düzenlendi.

Toplantıya Borsamızı temsilen Meclis Başkanı Ahmet Güz katıldı .

Toplantı planlama ve proje geliştirme kapasitesinin geliştirilmesine destek vermek, bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmek. Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek. Araştırma ve veri tabanı oluşturarak karar alıcılara destek vermek gibi konuları içerdi.

STB Yönetim Kurulu Üyesi ve
Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Bülent TUNÇ

Sakarya Ticaret Borsası Hasan Uyar Konferans salonunda Kırmızı Et Üreticileri Birliği Kasaplar Odası ve Besiciler Odasının katılımı ile Organize Besi Bölgesi toplantısı düzenlendi.

Sakarya Ticaret Borsasında kalabalık bir katılım ile düzenlenen toplantıda konuşma yapan Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi ve Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Bülent Tunç Büyükşehir kapsamındaki tüm besi ahırlarının kanun gereği kapatılmasının ardından besiciler ve et üreticilerimiz mağdur kalmıştır.

İlimizde Organize Besi Bölgesi Kurulma Çalışmalarına Başlandı

Üyelerimizin mağduriyetini önlemek ve Sakarya'daki besiciliğe tekrar can vermek için Kasaplar Odası ve Besiciler Odası ile ortaklaşa Adapazarı İlçesi Tarım Kalkınma Kooperatifini kurarak besi bölgesi için çalışma başlattıklarını belirtti.

Bülent Tunç Besi bölgesini Sinanoğlu ve Ferizli civarında kurmak istediklerini dile getirerek amaçlarının ilimiz ve ülkemiz hayvancılığına katkıda bulunmak olduğunu, Sakarya Valiliği, Büyükşehir Belediyesinin destekleri ile bir an önce projenin hayata geçirilmesi için ilk adımı attıklarını açıkladı.

Ak Parti Sakarya Milletvekili Hasan Ali Çelik ve İl Başkanı Recep Uncuoğlu Borsamızda

Ak Parti Sakarya Milletvekili Hasan Ali Çelik ve Ak Parti İl Başkanı Recep Uncuoğlu parti üyeleri ile Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulunu ziyaret etti.

Ziyarette, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Hasan Ali Çelik yaptıkları faaliyetler hakkında bilgiler verdi.

Ülke genelinde hizmet veren tüm meslek mensuplarının görüşlerine büyük önem verdiklerini söyledi. Üzerinde çalıştıkları yeni hal yasa tasarısı hakkında bilgiler veren Çelik, bu tasarımı hazırlarken sektörün temsilcileri ile TOBB'a bağlı oda ve borsaların görüşlerine büyük önem verildiğini belirtti.

Yeni hal yasası ile önemli bir yeniliğin künye uygulaması olacağını belirten Çelik "Hallerin daha disiplinli, düzenli ve hijyenik şartları taşıyabilmesi açısından AB şartlarına uygun, üreticiden tüketiciye kadar ürün künyesini ihtiva eden kayıt sisteminin geliştirildiğini ve bu uygulama ile %70 olan kayıt dışılığın önüne geçileceğini belirtti."

Yönetim Kurulu Başkanı Cahit Kılıç Yeni Hal Yasasının günümüz gereklerine uygun, üretimden tüketime kadar olan zincirin tüm halkalarının sorunlarını çözebilecek nitelikte bir yasanın çıkacağına inandığını belirtti.

Sakaryaspor Yönetim Kurulu

Borsamızı Ziyaret Etti

Sakaryaspor Yönetimi Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulunu ziyaret etti. Ziyarete Borsamızı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Cahit Kılıç, Başkan Yardımcısı Adem Sarı, Sayman Üye Ahmet Erkan ve Üye Faruk Yenipazar hazır bulundu.

Sakaryaspor Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Gürses takımın şuan ki durumu hakkında bilgi vererek, Bu şehrin takımı olan Sakaryaspor'a verilecek desteklerle, birlik beraberlik içerisinde yeşil siyahlı takımın eski günlerine dönmesi için fikir alışverişinde bulunuldu.

STB Canlı Hayvan Park Pazar Yeri

İnşaatına Başlandı

Sakarya Ticaret Borsası bölgemiz halkına yakışan sıhhi ve modern Canlı Hayvan Park Pazaryerini üyelerimizin ve halkımızın hizmetine sunmak için çalışmalarına hız vermiş bulunmaktadır.

Bu amaçla; Alancuma mevkiinde kurulacak olan Canlı Hayvan Park Pazar Yeri için, Alt yapı dolgu çalışmalarının 15.000 m² alanı Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından tamamlandı. Sakarya Ticaret Borsası Hayvan Park Yerinin ilk etapta 3.500 m²'lik alanın saha betonu ve çelik konstrüksiyon üst yapı inşası için yapmış olduğu ihale sonucunda sözleşme imzalayarak yüklenici firma tarafından ön çalışmalara başlandı.

İranlı İş Adamları Borsamızı Ziyaret Etti

Son yıllarda gelişen Türk-İran Ticari ilişkilerine katkıda bulunmak amacıyla borsamızı İranlı iş adamları ziyaret etti.

Yönetim Kurulu Başkan Vekili Fikri Koç, Adem Sarı, Ahmet Erkan'ın hazır bulunduğu ziyarette iki ülke arasındaki ticaretin gelişmesi için fikir alışverişinde bulunuldu. İranlı işadamları kabak çekirdeği ve kabuklu fındıkta önemli bir potansiyele sahip olan borsamız üyesi firmalar ile ticaret yapmak isteklerini dile getirdiler.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fikri Koç Marmara / Trakya Bölge Toplantısına Katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nce (TOBB) düzenlenen Marmara / Trakya Bölge Toplantısı TOBB ETÜ Sosyal Tesislerinde gerçekleştirildi.

Marmara ve Trakya Bölgesi'nde yer alan İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Kocaeli, Sakarya, Bilecik ve Bolu illerindeki Oda ve Borsaların temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilen toplantıya Borsamızı temsilen Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fikri Koç katıldı.

Toplantıda, ülkenin ekonomi gündeminde yer alan konular ele alınırken, bölgesel sorunlar ve bunlara ilişkin çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adem Sarı Fındık Sorunları Toplantısına Katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından düzenlenen "Fındık Sorunları" toplantısı Birlik genel merkezinde yapıldı. Toplantıya Borsamızı temsilen Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adem Sarı iştirak etti. Fındık ticaretiyle iştigal eden Ticaret Borsalarının temsilcilerinin yanı sıra, ilgili kamu kuruluşları ile meslek kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Toplantıda bu yıl uygulamaya konulan yeni fındık stratejinin sonuçları değerlendirilerek, lisanslı depoculuk sistemi ve ürün borsacılığının uygulanması için yapılması gereken hususlar üzerinde duruldu.

Borsamız Tescil Şefi Yiğit Ateş AB Uzmanlık Sertifikasını aldı.

Türk-AB ilişkileri alanında kapsamlı uzmanlık ihtiyacını karşılamak için Eurochambers ve TOBB tarafından Oda ve borsalar için başlatılan AB Eğitim Programı tamamlandı.

Programın başarıyla bitirilmesinin ardından katılımcılara ATAUM tarafından sertifika verildi. Çırağan Saray'ında yapılan sertifika töreninde Borsamız Tescil Şefi Yiğit Ateş ve kırk yedi Türk Oda ve Borsa katılımcılarına uzmanlık sertifikaları TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu tarafından verildi.

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLENME PROGRAMI 5.VE SON ETAP HİBE DESTEĞİ 28.12.2009'DA SONA ERDİ

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Çerçevesinde Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Tebliği (2009/47) 30.10.2009 tarih ve 27391 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 5. ve son etap olarak, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak için, gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyete yönelik konularda yapacakları öz sermayeye dayalı projeli yatırımlarını teşvik etmek amacıyla hibe desteği verildi.

Programın amacı,

Doğal kaynakların korunmasını dikkate alarak; kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarımsal üretim ve tarımsal sanayi entegrasyonunun sağlanması, tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi, gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının yaratılması, yürütülmekte olan kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliğinin artırılması ve kırsal toplumda belirli bir kapasitenin oluşturulmasıdır.

Program kapsamında tarımsal ürünlerin depolanması, işlenmesi, paketlenmesi ve ambalajlanmasına yönelik olarak; yeni tesislerin yapımı, mevcut tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesi ile yarım kalmış tesislerin tamamlanmasına yönelik yatırımlara, biyogaz, jeotermal, güneş, rüzgar gibi alternatif enerji kaynakları kullanılan seraların yapımına, basınçlı modern sulama tesislerinin yapımına, mevcut sulama tesislerinin modern basınçlı sulama tesislerine dönüştürülmesine yönelik, iyileştirme ve geliştirme yatırımlarına aşağıda belirtilen oranlarda hibe desteği verildi.

Verilen hibe desteği oranları;

- Gerçek kişi başvuruları için 100 bin TL'lik proje toplam tutarının %50'si olan 50 bin TL,
- Tüzel kişi başvuruları için 500 bin TL'lik proje toplam tutarının %50'si olan 250 bin TL'dir.
- Basınçlı sulama desteği sistemi projelerine ise 500 bin TL'lik proje toplam tutarının %75 'i olan 375 bin TL'dir.

Bu desteği almak için Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçi kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşmuş diğer kayıt sistemlerine kayıt olmak şartıyla; Bireyler, Şirketler, Vakıflar, Tarımsal amaçlı kooperatifler ve Birlikleri ile bunların üst örgütleri, Basınçlı sulama sistemi projelerine ise Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ve Sulama Kooperatifleri başvurabildiler.

Bu destekten yararlanmak isteyen ve yatırımcılar (28.12.2009'a kadar) gerekli belgelerle birlikte Tarım İl Müdürlüklerine başvuruda bulundular.

Kalkınma Ajansları

Kalkınma Ajansları Nedir?

Bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişme alanında yaşanan yapısal dönüşümün ve sürdürülebilir kalkınmanın en önemli kurumları arasında yer alacak olan "kalkınma ajansları" Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) koordinasyonunda kurulmaya ve faaliyete geçmeye başlamıştır.

Kalkınma ajansları;

- Bölgesel gelişme uygulamalarımız ile bölge planlarımızın etkinliğinin ve başarısının yükseltilmesini; bölgelerin ülkemizin genel büyümesine, gelişmesine, refahına ve istikrarına katkısının artırılmasını; sosyal uyum ve adaletin güçlendirilmesini ve değişen küresel rekabet şartlarına adaptasyonun hızlandırılmasını sağlayacak,
- Yüksek nitelikli personeli, esnek kaynak ve istihdam yapısı ile kurum, kuruluş ve şahıslara sağladığı idari, mali, teknik desteklerle başta girişimciler olmak üzere bütün yerel aktörlerin kalkınma çabalarına katılımını teşvik edecek,
- Sağlayacağı proje ve faaliyet desteklerinde kişi, kurum ve kuruluşların eş finansmana dayalı ortak proje üretme ve yönetme kültürü ve yeteneğini geliştirecek; sahiplenme ve işbirliği duygusunu güçlendirecek; bölgenin girişimcilik potansiyelini harekete geçirecek ve sürekli olarak yükseltecek,
- Yerel potansiyeli, dinamikleri, özgünlükleri, kaynak ve imkanları ortaya çıkararak harekete geçirecek ve ulusal, uluslararası pazarlarda ekonomik, sosyal, kültürel birer değer haline dönüştürecek.

Sonuç olarak hem ulusal, hem de bölgesel-yerel düzeyde başta istihdam ve gelir olmak üzere ekonomik ve sosyal göstergelerin iyileştirilmesine, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına ve dolayısıyla ülkede genel refahın artırılması ve istikrarının pekiştirilmesine olumlu katkılar sağlayacaktır.

Kalkınma Ajansları, ulusal düzeyde DPT koordinasyonunda, kendine özgü teknik ve finansman (bütçe) mekanizmasına sahip, kâr amacı gütmeyen, çabuk karar alıp uygulayabilen, merkezi ve yerel idarelerin dışında, kamu, özel sektör ve STK'ları bir araya getiren, tüzel kişiliği haiz, 5449 sayılı Kanunla düzenlenmemiş işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi, bölgeler (düzey 2 bölgeleri) esas alınarak Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan teknik kapasitesi yüksek, uygulamacı olmayan, fakat destekleyici, koordinatör ve katalizör olarak faaliyet gösteren kalkınma birimleridir.

Kalkınma Ajansları Niçin Kurulmaktadır?

Kalkınma Ajansları, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla kurulmaktadır.

Düzey 1 (12 Bölge) ve Düzey 2 Bölgeleri (26 Bölge)

1 - TR 1 İSTANBUL

TR10 :İstanbul

2 - TR 2 BATI MARMARA

TR21: Edirne, Kırklareli, Tekirdağ

TR22: Balıkesir, Çanakkale

3 - TR 3 EGE

TR31: İzmir

TR32: Aydın, Denizli, Muğla

TR33: Afyon, Kütahya, Manisa, Uşak

4 - TR 4 DOĞU MARMARA

TR41: Bilecik, Bursa, Eskişehir

TR42: Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova

5 - TR 5 BATI ANADOLU

TR51: Ankara

TR52: Karaman, Konya

6 - TR 6 AKDENİZ

TR61: Antalya, Burdur, Isparta

TR62: Adana, Mersin

TR63: Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye

7 - TR 7 ORTA ANADOLU

TR71: Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir,

Niğde, Nevşehir

TR72: Kayseri, Sivas, Yozgat

8 - TR 8 BATI KARADENİZ

TR81: Bartın, Karabük, Zonguldak

TR82: Çankırı, Kastamonu, Sinop

TR83: Amasya, Çorum, Samsun, Tokat

9 - TR 9 DOĞU KARADENİZ

TR90: Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon

10 - TRA KUZEY ANADOLU

TRA1: Bayburt, Erzincan, Erzurum

TRA2: Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars

11 - TRB ORTA ANADOLU

TRB1: Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli

TRB2: Bitlis, Hakkari, Muş, Van

12 - TRC GÜNEYDOĞU ANADOLU

TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis

TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa

TRC3: Batman, Mardin, Şırnak, Siirt

Tescil Şefi
A.B. Uzmanı
Yiğit ATEŞ

AB KIRSAL KALKINMA ve ÜLKEMİZDEKİ UYGULAMALAR

Kırsal alanlar, insanoğlunun kendi cinsiyle ve doğa ile girdiği çeşitli etkileşimlerin üzerinde yer aldığı mekanlardır. Bu alanlar, çoğu zaman tarım ve ormancılığın vasat olduğu ama bunun yanında turizm, küçük ve orta ölçekli sanayinin ve el sanatları gibi diğer iktisadi faaliyetlerin de önemli olduğu, üzerinde insanoğlunun köy, pazar gibi sosyal yapılar yükselttiği, ekolojik açıdan değerli ve kentli insanlarla da sürekli etkileşim halinde olunan mekanlardır. Kırsal alanlar ve buralarda yaşayan insanların varlığını devam ettirmesi çok önemlidir. Kentli kesime göre daha geri sosyal ve ekonomik imkanlara sahip bu alanlardaki toplumun yaşam şartlarının iyileştirilebilmesi için gerçekleştirilen yapısal, sosyal, kültürel değişikliklere kırsal kalkınma adı verilmektedir.

AB’de kırsal kalkınma konusu her zaman gündemde yer edinmiştir. Konu genel olarak tarım politikalarının tamamlayıcı bir unsuru olarak görülmüştür. 1968 yılında “Malsholt Planı” olarak bilinen tarım reformu planında tarım işletmelerinin modernizasyonu, tarım nüfusunun azaltılması ve tarımda çalışanların sosyo-ekonomik bilgilerinin ve mesleki yeterliliklerinin artırılması hedef olarak belirlenmiştir.

1988 yılında Komisyon tarafından Kırsal Toplumun Geleceği adlı bir tebliğ hazırlanmıştır.

Bu tebliğ kırsal alanların sadece coğrafyaya dayalı olarak ele alınmaması gerektiğini, bu alanların ekonomik ve sosyal hayatın çok farklı aktivitelerine sahne olan karmaşık bir yapı teşkil ettiğini belirtmiş; kırsal alanların sadece içinde barındırdığı nüfusa iş ve hayat veren alanlar olmadığı, bunun yanında toplumun tüm kesimlerine hitap eden, ekolojik dengenin kurulduğu çok fonksiyonlu alanlar olduğu vurgulanmıştır.

Bu tebliğde 3 hedef belirlenmiştir:

- 1- Ekonomik ve sosyal bütünleşmenin sağlanması;
 - 2- Tarım tekrar düzenlenirken kırsal ekonominin bir bütün olarak ele alınması.
 - 3- Çevrenin ve doğal kaynakların korunması
- 1996 yılında düzenlenen “Kırsal Kalkınma konulu Konferans” Cork Deklarasyonu ile tamamlanmıştır. Bu deklarasyon ilerde Topluluğun kırsal kalkınma politikasını belirlemek üzere önemli bir doküman olmuştur. Bu deklarasyonda su hususlar vurgulanmıştır;
- 1- Kırsal alanlarda sürdürülebilir bir kalkınmanın sağlanması amacıyla kapasitenin teşviki
 - 2- Kırsal alanlarda katılımcı yaklaşımları artırma
 - 3- Politika uygulamalarının ve karar mekanizmasının yerinden bir yönetimle yapılması.
 - 4- Sürdürülebilir kırsal kalkınma programlarının birbirleriyle koordine edilmesi.

Avrupa Birliği'nde kırsal kalkınma, 2007 - 2013 mali döneminde, artık OTP'nin altında tek bir kalem olarak değil de ayrı fonlar ayrılarak bütçelendirilmiş bir politika olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk kez bu dönemde "Doğal Kaynakların Korunması ve Yönetimi" başlığı altında ve AB'nin tarıma yaptığı doğrudan yardımlardan da ayrı olarak kırsal kalkınma başlığına yer verilmiştir. Bu bütçe kalemi altında 2007 - 2013 mali donemi için yaklaşık 88,5 milyar Euro kaynak tahsis edilmiştir.

AB'nin 2007 - 2013 donemi kırsal kalkınma yaklaşımı kapsamında, 2007 - 2013 döneminde üye ülkelerin tarım ve kırsal kalkınma alanındaki projelerine fon aktaracak olan 'Kırsal Kalkınma İçin Avrupa Tarımsal Fonu'na (European Agricultural Fund for Rural Development-EAFRD) ilişkin 1698/2005(EC) sayılı Konsey Tüzüğünde 4 öncelik eksenini belirlenmiştir. Türkiye'de kırsal alanları geliştirmek amacıyla hem yerel hem de ulusal anlamda çalışmalar ve faaliyetler yürütülmektedir. Bu faaliyetlerdeki amaç kırsal ve kentsel farklılıkları ortadan kaldırmaktır. 5 yıllık kalkınma Planları kırsal kalkınma ile ilgili yapılan çalışmaları gösteren belgelerdir.

Mevcut ve gerçekleşmesi planlanan tarım ve kırsal kalkınma politikaları şunlardır:

- 1- Uzun dönem strateji (2001 - 2023), 5 yıllık kalkınma planı (2001 - 2005)
- 2- Öncelikli Ulusal Kalkınma Planı (2004 - 2006)
- 3- Orta Vadeli Program (2006 - 2008)
- 4- Tarım Stratejisi Belgesi (2006 - 2010)

AB bünyesinde dengeli bir gelişmeyi sağlamak, devletlerin kayıplarını doğrudan telafi etmekten ziyade bölgesel farklılıkların giderilerek refah düzeyinin tüm birlik dahilinde uyumlaştırılması anlamına gelen dayanışma ilkesini hayata geçirebilmek için Topluluk içinde yapısal fonlar ve uyum fonu kullanılmakla birlikte aday ülkeler içinde 2007 - 2013 dönemi için IPA programı hazırlanmıştır.

2007 - 2009 yılları içinde Ülkemize toplam 1.602 milyar Euro tahsis edilmiştir. Söz konusu yardımların demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını ve azınlık haklarını güvence altına alan kurumların varlığının istikrarına yönelik projelerin yanı sıra Türkiye - AB Sivil Toplum Diyaloğu'nun teşvik edilmesine yönelik projeler odaklı olacağı belirtilmektedir.

Ayrıca anılan yardımlar ile ülkemizin AB Uyum Politikasına ve Kırsal Kalkınma alanlarına katılım sürecine yardımcı olunmasının hedeflendiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kırsal Kalkınmayı maddeler halinde özetlersek yapılması gerekenleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- * Ekonomik, toplumsal ve kültürel boyutları bulunan bir süreçtir.
- * Eşitlik ve adalet ilkeleri ile geliştirilmiş kırsal yaşam düzeyidir.
- * Kırsal halkın, ülke gelişmişliğinden ve refahından yerinde kalarak pay almasıdır.
- * Kırsal emeğin üretken olduğu ve haklarını aldığı bir istihdam biçimidir.
- * Kırsal alanda yaşayanların kredi ve tarımsal yayım hizmetlerinden en uygun biçimde yararlanabildiği bir çalışma disiplini.
- * Kırsal alanda yoksulluğun ve kötü beslenmenin yok edilmesidir.
- * Kent / kır ayrımının azaltılmasıdır.
- * Kadın, çocuk, topraksız üretici vb. boyutunun da dikkate alındığı bir süreçtir.
- * Kır toplumunun kendine güven duygusunun geliştirilmesidir.
- * Sanayileşme, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, barınma, ulaşım ve istihdam alanlarında da gelişmeyi sağlayacak bir harekettir.

Dergimizin bir sonraki sayısında "Ortak Tarım Politikasının Türk tarımı üzerindeki etkilerini ve ülkemizdeki beklentileri" ele alacağız.

İletişim :

yiitates@hotmail.com
yigit_ates@mynet.com
Tel : 0 264 278 42 30

“GÖLKENT AKGÖL İLGİ BEKLİYOR”

Sakarya İli'nin Kuzeyinde, İl Merkezine 35 km, İlçe Merkezi Ferizli'ye 11 km uzaklıkta, Güneyinde Sakarya Nehri, Kuzey doğusunda Akgöl, Kuzey batısında Kale Bayırı Ormanı bulunan belde 1971 yılında Ahmetçavuş ve Koyunağılı Köylerinin birleşmesiyle belediye olmuş ve adını belde sınırlarındaki Akgöl'den almıştır.

Gölkent tarıma elverişli arazilere sahiptir. Mısır, pancar, her türlü hububat, tütün ve fındık yörede yoğun olarak yetiştirilmektedir. Yöredeki halkın büyük çoğunluğu tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlamakta Gölkent'te büyükbaş hayvancılık ileri boyutlardadır.

Beldedeki sıkıntılar Gölün Dil tarlası kısmı denilen bölgenin imara açılması, Akgöl kenarına ciddi yatırımların olmaması, yapılması gerekenler Kulak kıyı kesimlerinin piknik ve mesire alanı olarak düzenlenmesi, Gölkent-Ferizli yolunun karayolu ağına alınması, Sinanoğlu ve Limandere beldelerini birbirine bağlayacak, Sakarya Nehri üzerine köprü yapılması belde için büyük önem taşımaktadır.

BÜYÜK AKGÖL

Marmara bölgesinin en bereketli topraklarının yer aldığı, Sakarya İli'ndeki Akova ovasının kuzeyine düşen ve Ferizli ile Karasu ilçelerinin ortasında yer alan, Karadeniz'e 4-5 km mesafede, yaklaşık olarak 5 km² alana sahip, koyları koltukları, burunları ve ormanlarıyla eşsiz güzellikte bir gölümüzdür.

1970 yılı öncesini bilen çevre sakinleri, bu Gölün kışın Gölkent (Koyunağılı), Adatepe, Konacık ve Kuzca köylerinin eteklerine dayandığını, yaz aylarında kıyılarında plaj görüntülerinin yaşandığını, göl suyunun cam gibi berrak, dibinde ise ipek gibi kum olduğunu çok iyi bilirler. O, avuçlara sığmayan midyeleri, kasnaklar dolusu yakalanan kerevitleri, adam boyunda zıpkınlık yayınlar ve sazanları, kalamış, tatlı su levreği, kaptırğa, kızılkanat, karabalık, başka nice balık çeşitlerine sahipti Büyük Akgöl...

Ancak, çok acıdır ki bu gün göl bakanlık tarafından koruma altına alınmadığı için istismar edilmekte suyu azalan ve sazlıkları kurutularak yakılan göl tarlaya dönüştürülmektedir. Yetkililer tarafından gerekli önlemler alınmazsa yakın gelecekte göl giderek küçülecek ve hatta göl diye bir şey kalmayacaktır.

1997'de, içme suyu olarak kullanılmakta olan gölün suyu büyük bir hızla düşmeye başlamış buda kısa zamanda, gölün yoğun bir biçimde otlanmasına neden olmuştur. Çürüyen otlar bataklaşmayı tetiklemiş ve suyun rengi yeşile dönmeye, göl üzerinde köpüklenmeler görülmeye ve havayı metan gazı kokusu sarmaya başlamıştır.

Göl küçülüyor, sığlaşıyor ve göz göre göre bataklaşıyor kuraklıktan kırıdığımız, su savaşlarının yakın olduğunu konuştuğumuz bir devirde, kendi kaynağından beslenen güzelim gölün yok edilmesi bu kadar kolay, kazanılması bu kadar zor olmamalıdır. Ne yazık ki bu doğal güzelliğin göz göre göre yok olduğunun farkında değiliz.

Akgöl ilgi bekliyor. Evet Akgöl'ün doğal sınırlarının haritası çıkartılarak göl sınırlarını içine alan, güzel bir çevre kuşatma yolu yapılmalı, Göl çevresindeki tarımsal faaliyetler ve göle karışan sular kontrol altına alınarak mesire yerlerinin düzenlenmesi ve turizme açılması yöreye ve geleceğimize yapacağımız en büyük yatırımdır.

Biraz daha fazla tarlamız olmazsa da, oradaki torf çıkarılmazsa da hayat bir şekilde sürüp gider ama, ne tarlalar ürün verebilir, ne de çiçekler açabilir, eğer su bulamazsa!

Büyük Akgöl kendi kaderine terk edilmemelidir.

Büyük Akgöl'ün koylarında, burunlarında, yamaçlarında ve düzlüklerinde ayrı ayrı, çeşit çeşit güzellikler yaşatacak projelerin devreye sokulması yarınlara bırakacağımız en güzel miras olacaktır.

Tarımsal Ürünlerde Kalıntıların Önlenmesi; Kimyasalların Güvenli Kullanımı ve Çevrenin Korunması'na Yönelik İlklerin Yer Aldığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan

8 DEV ADIM

1- SÜNE MÜCADELESİ

Süne; yurdumuzun hemen hemen her bölgesinde görülebilen, hububatın en önemli zararlılarından birisidir. Ülkemizde 8,2 milyon hektarda buğday tarımı yapılmaktadır. Bu alanın yaklaşık 4,5 milyon hektarı süne tehdidi altında bulunmakta olup 59 ilde yaklaşık 5,3 milyon hektarda süne takibi yapılmaktadır. İlk süne mücadelesi 1928 yılından itibaren çiftçilere elle toplatılarak, Devletçe para karşılığı satın alınmak suretiyle yok edilmeye çalışılmış, 1955 yılından itibaren yer aletleri ve uçakla kimyasal mücadeleye başlanmıştır.

Sünenin doğada çoğalmasını kontrol altında tutan pek çok doğal düşmanları içinde yumurta parazitoiti, nimf predatörleri, ergin parazitoiti, kuşlar vs. en önemlileridir. 2008 yılı Süne Mücadelesinde Biyolojik mücadele çalışmalarına ağırlık verilmiş, bu kapsamda 2005 - 2009 yılları arasında yaklaşık 37 milyon adet yumurta parazitoiti üretilerek mücadele yürütülen illerimizde salımı gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki yıllarda yumurta parazitoiti üretimi artarak devam ettirilecektir.

“Süne ve Kimil mücadelesinde Biyolojik Mücadele Çalışmalarına Destek Amaçlı Ağaçlandırma Projesi” kapsamında 2006 - 2009 yılları arasında 4.772.032 adet fidan dikimi gerçekleştirilmiştir.

2- HAVADAN İLAÇLAMALARIN YASAKLANMASI

2006 yılında bir ilk olarak, 1955 yılından itibaren uygulanmakta olan havadan uygulamalar insan ve çevre sağlığı açısından tehdit oluşturması nedeniyle yasaklanarak tüm uygulamalarda yer aletlerinin kullanılma zorunluluğu getirilmiştir.

Havadan uçakla ilaçlamaların yasaklanmasıyla Zirai Mücadelede etkinlik artırılmış, Uçakla yapılan uygulamada havada askıda kalan %30'luk zehir zerreciklerinin akut olarak canlılar tarafından solunumu önlenmiş; havadan ilaçlamalarda sürüklenme etkisi nedeniyle hedef dışı ürün, alan (mera, göl, gölet, kanal vs. gibi su kaynakları, köyler vs.) ve organizmalardaki bulaşma ve kalıntı zararı engellenmiştir.

3-BİTKİSEL ÜRETİMDE KULLANILAN KİMYASALLARIN KAYIT ALTINA ALINMASI VE İZLENEBİLİRLİĞİ ÇALIŞMALARI

Tarladan sofraya güvenli ürün ulaştırılması amacıyla üreticilerimizin, yetiştirdikleri ürünlerde kullandıkları kimyasalların kayıtlarının tutulmaları ve izlenebilirliğinin sağlanması amacıyla “Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması Ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik” bir İlk olarak 04.11.2008 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Buna göre 2009 yılı Şubat ayından itibaren ticarete konu olan tüm yaş sebze ve meyve üretiminde kullanılan kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenebilirliğinin sağlanması, 2010 yılında ise tüm bitkisel üretimde kayıt altına alma ve izleme zorunlu hale getirilmiştir.

Bu çalışmalar Ülkemizde ilk defa çiftçi tarafından kullanılan kimyasalların kayıt altına alınmasını zorunlu hale getirmiş; tüketicilere ürünün üreticisini, üretildiği ili, üründe kullanılan pestisitlerin takibini, yapabilme imkanını sağlayabilecektir.

4 - METİL BROMÜR KULLANIMININ SONLANDIRILMASI

Bir molekülünün yaklaşık yüz bin ozon molekülünü yok ettiği bilinen ve seralarda toprak kökenli patojenlere karşı geniş spektrumlu etkiye sahip Metil Bromür bütün dünyada olduğu gibi çok uzun yıllardan beri ülkemizde de kullanılmaktaydı.

Ülkemizin de 1991 yılında taraf olduğu Montreal protokolü gereğince, gerek Ozon tabakasını inceltici özelliğe sahip olması ve gerekse kullanıldığı ürünlerde bıraktığı brom kalıntısı nedeniyle, sera, toprak ve zirai mücadele amaçlı kullanımı gelişmiş ülkelerde 2005, gelişmekte olan ülkelere ise 2015 yılında yasaklanması kararlaştırılmıştır.

Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan Ülkemizde, yıllık tüketimi 2000 yılında 700 ton olan metil bromür, 2006 yılı sonunda sonlandırılmıştır. Ancak tüm dünyada olduğu gibi karantina ve taşıma öncesi kullanımı kontrollü bir şekilde devam etmektedir. Bu miktar ülkemizde yaklaşık 25 ton civarındadır.

Metil Bromüre alternatif olarak;

-Toprak sterilizasyonu, Buhar uygulaması, Düşük oranda alternatif diğer kimyasallar, Dayanıklı çeşit, Biyolojik ajanlar, Soğuk ve sıcak uygulamalar, Solarizasyon, yıl boyu solarizasyon, aşılı fide ve topraksız kültür yetiştiriciliği araştırmaları sonuçlandırılarak uygulamaya geçilmiştir.

5-RİSKLİ BAZI KORUMA ÜRÜNLERİNİN YASAKLANMASI

AB'de kullanımdan kaldırılan ancak ülkemizde ruhsatlı bulunan Bitki Koruma Ürünleri ile ilgili olarak; ülkemizin tarımsal ihtiyaçları, zararlı organizmalarla mücadele konusunda muhtemel riskler, alternatiflerinin olup olmaması, üretici talepleri ve kullanıldığı bitkisel ürünlerin ihracatında yaşanan kalıntı problemi ile aktif maddelerin AB'de kullanımdan kaldırılma gerekçeleri dikkate alınarak; yapılan Bakanlık-Sektör toplantıları neticesinde bir ilk olarak toplam 127 adet pestisit kullanımı yasaklanmıştır.

AB'de kullanımdan kaldırılan ancak ülkemizde ruhsatlı bulunan Bitki Koruma Ürünü aktif maddelerinden 75 tanesinin ithalatı ve üretimi 2008 yılı sonu itibarıyla sonlandırılmıştır. 49 tanesi 31.08.2009, 3 tanesi 31.12.2009, 3 tanesi de 31.12.2010 tarihi itibarıyla olmak üzere 55 tanesinin de yasaklanması kararlaştırılmıştır.

6 -BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ BAYİLİK YÖNETMELİĞİ

Bitki koruma ürünlerinin doğru, etkili ve risksiz uygulanabilmesi için, çok büyük bir öneme sahip olan bayilik hizmetlerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır. BKÜ'lerini satanların standartlarının, kalitelerinin ve kademeli olarak bayilik kriterlerinin yükseltilmesi amacıyla Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelik ile sınav sistemi getirilmiştir.

Gerçekte çok önemli bir uzmanlık alanı olan ve 70 milyon insanın ve çevrenin sağlığını ilgilendiren bu önemli konunun, Bitki Koruma mezunu ziraat

mühendisleri tarafından yapılmasının doğru olacağından hareket edilerek bayilik görevi yapacakların standartları yükseltilmiştir.

Daha sonra Zirai Mücadele İlaçlarının Reçeteyle satılmasının devreye sokulmasıyla Bayilerin ilaç tavsiyesindeki inisiyatiflerin uzmanlara devredilmesi sonucu bu yönetmelikle yapılan değişiklikte bayilik ruhsatlarının verilmesi biraz daha kolaylaştırılmıştır.

7-BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN REÇETELİ SATIŞI

Bitki koruma ürünlerinin tavsiyelerine uygun güvenli kullanımı ve kimyasalların kontrol altına alınabilmesi ve Pestisit Tüketiminin 49.000 tonlardan 40.000 tona düşürülebilmesi amacıyla bir ilk olarak **"Bitki Koruma Ürünlerinin Reçeteli Satış Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik"** ile 12.02.2009 tarihinden itibaren kimyasalların reçeteyle satış zorunluluğu getirilmiştir. Bu yönetmelikle reçete yazan, bitki koruma ürününü satan ve kullananlara sorumluluk ve yükümlülükler getirilmektedir.

8- TARLA, BAĞ VEYA BAHÇEDE BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ UYGULAYICILARININ SERTİFİKALANDIRILMASI

Tarımsal Ürünlerde kalıntıların önlenmesine yönelik son çalışma, Kimyasalları üretim alanlarında uygulayacak olan kişilerin sertifikalandırılması çalışmasıdır.

Ülkemizde ilk defa uygulamaya konulacak bu çalışmayla, profesyonel veya kendi üretim alanında kimyasal kullanacaklara gerekli eğitimin sağlanarak kimyasalların kontrollü ve sağlıklı uygulanması hedeflenmektedir.

ADAPAZARI TİCARET BORSASI ÖZEL GIDA KONTROL LABORATUVARI 2010 YILI ANALİZ LİSTESİ

Yağlı Kuru Meyveler	Aflatoksin Analizi
Süt ve Süt Ürünleri	Ham Yağ Tahini - Yağsız Kuru Madde Tayini - Asitlik Tayini Kırılma İndisi Tayini - pH Tayini - Kül Tayini - Hidrojen Peroksit Tayini Tuz Miktarı Tayini - Tereyağı Serumunda pH Tayini Tereyağında Polenske Sayısı Tayini - Nişasta Tayini - Jelatin Tayini
Et ve Et Ürünleri	Rutubet Tayini - Kül Tayini - Toplam Yağ Tayini - Serbest Yağ Tayini Tuz Miktarı Tayini - pH Tayini - Nişasta Tayini
Tahıl ve Tahıl Ürünleri	Rutubet Tayini - Kül Tayini - Yağ Miktarı Tayini - Yağ Asitiği Tayini Tuz Miktarı Tayini - Asit Değeri Tayini - Ağartma İşlemi Kontrol Tayini Nişasta Tayini
Baharatlar	Rutubet Miktarı Tayini - Toplam Kül Tayini - Asitte Çözünmeyen Kül Tayini Uçucu Olmayan Eter Ekstraklı - Yabancı Madde Tayini - Boyar Madde Tayini
Bal	Kül Tayini - Kırılma İndisi ve Rutubet Tayini Suda Çözünmeyen Katı Madde - Asitlik Tayini - Diastaz Sayısı Ticari Glikoz Tayini - İnvert Şeker Tayini - Sakkaroz Tayini Toplam Şeker Tayini
Bitkisel ve Hayvansal Yağlar	İyot Sayısı Tayini
Tüm Gıda Ürünleri	Salmonella spp. - Escherichia coli - Staphylococcus aureus Toplam Koliform - Toplam Aerobik Mezofilik Bakteri Toplam Küf ve Maya - Clostridium Perfringes Sayımı Escherichia Coli O157:H7 Aranması - Listeria Monocytogenes Bacillus Cereus Sayımı
Ekmek, Ekmek Mayası, Un, Yaş Maya	Rope Sporu Sayımı
Et ve Et Ürünleri	Pseudomonas Spp. Sayımı
Şekerli Gıdalar	Osmofilik Maya Sayımı
Su Ürünleri	Vibrio Cholerae Aranması Vibrio Parahaemolyticus

ADAPAZARI TİCARET BORSASI ÖZEL GIDA KONTROL LABORATUVARI

Sağlıklı Toplum, Dengeli ve
Sağlıklı Beslenme İle Mümkündür...

